

A nyáriorgona nemcsak a méhek, a lepkék kedvence is

Zöld szigetek a 21. században

TÓTH FERENC, A SZENT ISTVÁN EGYETEM NÖVÉNYVÉDELMI ÁLLATTANT OKTATÓ DOCENSE AZT AJÁNLIJA, HOGY BIOTERMESZTÉS SORÁN ELŐSZÖR A TALAJT KELL JÓ KONDÍCIÓBA HOZNI. ELPUSZTÍTÁS HELYETT KÖZELEBBRŐL MEG KELL ISMERNI A BOSSZANTÓ ÉLŐLÉNYEKET, MERT MINDENNEK MEGVAN A HELYE AZ ÉLŐVILÁGBAN.

HORVÁTH ANETT

Elősként a Pagony Táj- és Kertépítész Iroda vezető tervezőjét, az Év Tájépítésze Díj 2017 közönségdíjasát, egyben a Magyar Tájépítészek Szövetségének elnökét, Vincze Attilát hallhattuk a tájépítészet új trendjeiről. Szerinte épp a biodiverzitás drasztikus csökkenése indokolja leginkább, hogy lebontsuk a mezőgazdasági területek és a városi élettér közé épített falakat. A művelés alá vont területeket ugyanis olyan jól sikerült szétválasztani a városi élettértől, hogy mondhat-

ni felsivatagi éghajlatú betondzsungelben éljük mindennapjainkat.

Utópiának tűnik a saját méhészettel rendelkező hotel, pedig külföldön már látható erre jó néhány sikeres próbálkozás. Amennyiben az ökoszisztéma többi résztvevőinek igényeit követve alakítanánk ki köztereinket, ha teret kaphatnának az őshonos fűfélék, vadvirágok számtalan más virágzó növény mellett, akkor elérhető lenne itt-hon is, hogy majdnem egész évben virágzó, nö-

vényvédő szerektől mentes méhlegelők tarkítsák városi környezetünket.

Az egyre nyilvánvalóbb klímaváltozás miatt olyan változatos növényfajták alkalmazása lenne indokolt, melyeknek nagyon magas a stressz- és szárazságtűrő képességük, az ilyen közparkok fenntartási költsége minimalizálható lenne. Emberi beavatkozás nélkül mindent beborító

Sokfelé a világon látunk példát a városi méhészkedésre

virágzó rétek alakulnának ki, ami a hétköznapi szemlélőnek egyenlő lenne az elhanyagolt terület látképével. Amennyiben ezeket a foltokat bekerítenék, mellettük pedig egy oktatási céllal kihelyezett tábla adna magyarázatot a virágzó szigetek megőrzésének fontosságára, akkor már is egy nagy lépéssel közelebb jutnánk a biológiai sokféleség iránti igény megteremtése felé. Világszerte nagyon jó példák léteznek ennek a koncepciónak a megvalósítására, de aki nyitott szemmel sétál az Országház előtt, a Budai vár környékén vagy a Margit-szigeten, az több ezer négyzetméteren elterülő, színpompás virágzó területekre lehet figyelmes.

Az első etap után Takács Edvárd, a természetközeli játszótereket építő Ilona Malom Műhely tervezője és az Év Tájépítésze Díj 2014 Közönségszíjasa igazi megkönnyebbülést jelentett azoknak,

Méhlegelők

Konkrét tippeket kaptunk a szinte folyamatosan virágzó kiskert kialakításához. A következő növények közül, melyek egy része egy balkonnal is tökéletesen elfér, nyugodtan választhatunk, ha mindig szeretnénk kertünk virágaiban gyönyörködni és a méheknek is táplálékot szolgáltatni: fűz, sarkantyúka, rózsza, dália, hortenzia, nyáriorgona, rézvirág, vasvirág, imola, kanadai gyöngyvessző, a golgotavirág, körömvirág, kokárdavirág, menták, levendula, sudárszálya, kakukkfű, cipruska, kékszakáll. Az is jó megoldás, ha minél több hagymás növényvel (pl. hóvirág, nárcisz, tulipán, díszhagymák, bunkós hagyma) tarkítjuk kertünket.

A nagyobb kerttel rendelkezők házi méhlegelőt is készíthetnek. Az ilyen virágszigetek létrehozására legjobb az őszi talajelőkészítés és vetés, mert számos magnak szüksége van a csírázáshoz a téli hideghatásra. Akkor sincs baj, ha mi is a tavasszal együtt ébredünk rá, hogy méhlegelőt szeretnénk, csak ez esetben pár hetes hűtéssel kell pótolnunk a téli hideget.

akiknek esetleg nem jutott elég idejük a kert tökéletes gaztalanítására és az őszi kertrendezésre. Az előadó bakonyi letelepedése és konyhakertje kialakítása után megtapasztalta feleségével, hogy a klasszikus kertápolás sok időt és energiát emészt fel. Némi utánjárást követően hamar felismerték, hogy a legtöbb gyom a legtermészetesebb, mindig elérhető, így garantáltan idényjellegűnek számító saláta-, pesto-, főzelék- vagy levesalapanyag, ami sokszor egyben egészségvédő és gyógyhatással is bír. Ettől kezdve a Takács család az ehető növényekre kihúzandó gaz helyett élelmiszerként tekintett.

Természetesen mielőtt felpattannánk a kána-peról, hogy kiszaladjunk a kertbe egy bőséges szüretre, nagyon fontos, hogy tájékozódjunk, mi is nő pontosan a házunk táján. Kellő körütekintés és növényismeret nélkül előfordulhatnak nem ki-

Tavaszi virágaink táplálékot adnak a beporzóknak, de mi is fogyaszthatjuk a pitypang leveleit és virágát

vánt mellékhatások, például a medvehagyma és a gyöngyvirág összekeverése akár halálos kimenetelű is lehet. Ha az ehető növény beazonosításán túl vagyunk, akkor azt is érdemes figyelembe venni, hogy melyik növénynek milyen része ehető pontosan. Lehet, hogy valaminek csak a legfelső, legfrissebb hajtásai, valamelyiknek a gyökere, termése, vagy szimplán csak a levele fogyasztható. Kertjeink gyakori szereplője lehet a spenótként is használható libatop, a brokkolihoz hasonló zsenge pásztortáska hajtása, a savanykás madársóska, a legjobb pestőt és krémleves alapanyagként szolgáló turbolya vagy a papsajt, aminek magja némi ecetes áztatás után olyan, akár a kapribogyó. Aki eddig a tyúkhúrral, porcsinnal, gyermekláncfűvel, katánggal küzdött, használja inkább ezután salátaként.

Mielőtt túrázni indulnánk, érdemes kézbe venni vagy zsebünkbe csúsztatni egy vadnövényeket ismertető zsebkönyvet, mert lehet, hogy utunk során könnyedén begyűjthetjük a vacsoránk bio alapanyagait anélkül, hogy ezért a boltba pénzt kellett volna kiadnunk. A komló rügyei tökéletes alternatívái a spárgának, a gyékény gyökeréből pedig lisztet is lehet őrölni. Az ibolyának nem

csak a levele ehető, a virágja salátánk legszebb díszé lehet, amit a százsorszáppal tehetünk még kívánatosabbá. Ha túránk során netán szereztünk némi zúzódást, rándulást vagy ficamot, akkor érdemes egy kis fekete nadálytő után nézni, mert

A lándzsás útifű köhögés ellen vethető be

a gyökeréből készült zúzalék nagy segítségünkre lehet ilyen esetben. Útközben érdemes némi lándzsás útifűvet is begyűjteni, mert téli időszakban köhögés ellen tökéletes gyógyír lehet. Számos jótékony hatása miatt heti rendszerességgel kellene fogyasztanunk a csalánt, de ha sikerül nagyobb mennyiséghez hozzájutnunk, a legjobb biolevet készíthetjük belőle növényeink számára is.

Az említett növények egy részét az előadás után volt szerencsénk megkóstolni, mivel Edvárd kb. 20-30 féle növényt, gyökeret és rügyet hozott magával.